

Bijzondere bijstand, kwijtscheldingsbeleid

Behandelaar	Miriam Smid - Mos afdeling Samenlevingszaken (0593)539466
Portefeuillehouder	Wethouder Van Hooft
Besluitvormend orgaan	College
Overleg gepleegd met	☐ financieel adviseur AZ ☐ personeelsconsulent AZ ☐ medewerker bestuur en juridische zaken AZ ☐ afdeling ☐ naam medewerker ☐ inspraak/adviesorgaan

Vervolgprocedure

Besluit

Het college besluit:

- akkoord te gaan met de onderstaande beleidsvoorstellen en
- neemt kennis van het bijgevoegde uitvoeringsplan inkomensondersteuning
- de commissie Welzijn en Algemeen Bestuur te informeren middels bijgaande brief
- de minimaraad per brief te informeren nadat onderliggend besluit is genomen.

Onderstaand staan in totaal 22 voorstellen ten aanzien van het uitvoeringsbeleid bijzondere bijstand, kwijtscheldingsbeleid en debiteurenbeleid.

Er zijn tien voorstellen waarin wordt voorgesteld om oud beleid te vernieuwen. Er zijn drie voorstellen voor nieuw beleid. Er staan vier voorstellen verwoord om beleid dat al wel wordt uitgevoerd, formeel vast te leggen. En tot slot zijn er vijf beleidsregels die komen te vervallen. Per onderwerp wordt, waar nodig, uitgelegd waarom een voorstel wordt gedaan. Ook wordt per onderwerp kort uitgewerkt of het onlangs vastgestelde regeerakkoord mogelijk van invloed is met uitzondering van het beleid zoals dat nu al wordt uitgevoerd maar wat nog niet is vastgelegd, en de vervallen beleidsregels.

Met uitzondering van de 22 onderstaande voorstellen blijft het bestaande beleid van toepassing. Volledigheidshalve zijn het bestaande beleid en de voorstellen uit dit besluit, gebundeld in een uitvoeringsplan inkomensondersteuning, dat ter informatie is bijgevoegd.

Onderstaand staat achtereenvolgens benoemd:

1. oud versus nieuw beleid
2. nieuwe voorstellen (geen bestaand beleid)
3. uitgevoerd beleid waarvan het beleid nog niet is vastgelegd.
4. vervallen beleidsregels

Voordat de voorstellen achtereenvolgens aan bod komen, eerst het volgende over het **Regeerakkoord VVD-PvdA "Bruggen slaan"**.

Het regeerakkoord VVD-PvdA "Bruggen slaan" van 29 oktober 2012 leidt naar verwachting niet tot wijzigingen in de voorstellen in dit besluit. Onderstaand vindt u de van belang zijnde passages uit het regeerakkoord en daarachter een korte reactie.

** De huishoudinkomenstoets wordt vervangen door een huishouduitkeringstoets. Dit voorkomt dat binnen een huishouden sprake kan zijn van stapeling van uitkeringen, waardoor de inkomsten hoger zijn dan bij de buurman of buurvrouw die aan het werk is. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat het wel loont om aan het werk te gaan door dit loon niet te verrekenen met de uitkeringen in het huishouden.*

Reactie: De huishouduitkeringstoets is enkel bedoeld om te voorkomen dat binnen 1 huishouden meerdere uitkeringen naast elkaar ontvangen kunnen worden. Deze toets wijkt af van de onlangs afgeschafte huishoudinkomenstoets waar het inkomen van alle gezinsleden werd meegenomen in de berekening van de hoogte van de uitkering. De uitwerking is nog niet bekend. De verwachting is niet dat de uitwerking voor wijzigingen in de gedane voorstellen zal zorgen.

** De individuele bijzondere bijstand voor daadwerkelijk gemaakte kosten wordt verruimd. Extra aandacht is er voor gezinnen met kinderen, werkenden met een laag inkomen en ouderen met een klein pensioen.*

Reactie: Op dit moment is onduidelijk hoe de regering de uitwerking van genoemd standpunt voor zich ziet. Inhoudelijk betekenen 16 van de 22 voorstellen geen achteruitgang voor de belanghebbenden. De 6 voorstellen die wel uitgelegd kunnen worden als zijnde een achteruitgang worden besproken in punten 5, 7, 9, 10, 16 en 17.

** De mogelijkheden voor bijzondere bijstand in de vorm van een aanvullende zorgverzekering of een pas voor culturele, maatschappelijke en sportvoorzieningen worden ruimer.*

Reactie: De gemeente Midden-Drenthe biedt de mogelijkheid van een uitkering voor activiteiten en gebruikt van een collectieve zorgverzekering voor belanghebbenden met een inkomen tot 110% van het minimumloon. De uitkering voor activiteiten kan ingezet worden voor culturele, maatschappelijke en sportvoorzieningen. De collectieve zorgverzekering kan met korting op de premies worden afgesloten plus dat gebruik van een gratis gemeente extra pakket gemaakt kan worden.

** Mensen die langdurig van een laag inkomen rond moeten komen zonder zicht op verbetering, krijgen op individuele basis een toeslag.*

Reactie: De langdurigheidstoeslag wordt waarschijnlijk vervangen voor een individuele toeslag. Hoe en wanneer dit uitgewerkt wordt, is onduidelijk. Op dit moment nemen we de langdurigheidstoeslag niet mee in de draagkrachtberekening die bij een aanvraag voor bijzondere bijstand hoort.

** Categoriele bijzondere bijstand voor aannemelijke kosten wordt beperkt.*

Reactie: De enige regeling die we in Midden-Drenthe hebben waarop deze bepaling van invloed kan zijn, is de regeling duurzame gebruiksgoederen. De verwachting is dat we de regeling kunnen blijven uitvoeren omdat elke aanvraag voor bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen individueel wordt beoordeeld. Enkel de draagkrachtregels zijn ruimer dan de algemene regels die normaliter gebruikt worden voor een aanvraag bijzondere bijstand. Dit is wettelijk toegestaan.

Conclusie

Het effect van het onlangs vastgestelde regeerakkoord is overzienbaar en staat de vaststelling van onderliggende beleidsvoorstellen niet in de weg.

Oud versus nieuw beleid

1. Inkomen en draagkracht

Oud beleid: 100% draagkracht van het inkomen voor verwervingskosten, gerechtskosten, vaste lasten bij opname inrichting en premie arbeidsongeschiktheidsverzekering en woonkostentoeslag.

Voorgesteld beleid: Het inkomen zoals bedoeld in paragraaf 3.4 van de WWB, dat meer bedraagt dan de van toepassing zijnde bijstandsnorm is de draagkracht die belanghebbende heeft. Van deze draagkracht wordt een percentage van 35% in aanmerking genomen. Dit betekent dat de belanghebbende kosten tot een bedrag van 35% van zijn inkomen boven de bijstandsnorm zelf kan betalen. Alleen bij een woonkostentoeslag hanteren we een draagkrachtpercentage van 100%. Dit betekent dat de belanghebbende al zijn of haar inkomen boven de bijstandsnorm dient te gebruiken voor woonkosten. Voorheen hanteerden we ook 100% van de draagkracht voor verwervingskosten, dit zijn kosten die worden gemaakt om weer aan het werk te komen, gerechtskosten die leiden tot verminderen van de bijstand, de vaste lasten ten tijde van opname in een inrichting en premie voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Motivering: Door één uitzondering te hanteren, zal de belanghebbende alleen haar volledige draagkracht moeten aanwenden voor noodzakelijke kosten. Woonkosten zijn kosten die iedere burger heeft. Daarom wordt bij een aanvraag voor woonkosten 100% van de draagkracht in aanmerking genomen.

Invloed regeerakkoord: geen

2. Vermogen in auto, boot, caravan, camper en/ of aanhanger

Oud beleid: Tot € 7000, - waarde van auto, boot, caravan, camper en/ of aanhanger niet meenemen als vermogen. Daarboven de waarde volledig als vermogen aanmerken.

Voorgesteld beleid: De totale waarde van een auto, boot, caravan, camper en/ of aanhanger tot € 7.000, - wordt niet meegenomen in de draagkrachtberekening. Indien de totale waarde van een auto, boot, caravan, camper en/ of aanhanger meer waard is dan € 7.000, - wordt het meerdere aangemerkt als vermogen. Deze regel is van toepassing voor het beleid bijzondere en algemene bijstand.

Toelichting: Door de totale waarde van de auto, boot, caravan, camper en/ of aanhanger altijd tot € 7000, - vrij te laten, wordt iedereen gelijk behandeld. Voorheen werd een auto die meer waard was dan € 7000, - geheel als vermogen aangemerkt.

Voorbeeld: Een auto heeft een commerciële waarde van € 7.800, -.

Oud beleid: De auto telt voor € 7.800, - mee voor de vaststelling van het vermogen.

Nieuw beleid: Een auto telt voor (7.800 – vrijlating van € 7.000) € 800, - mee voor de vaststelling van het vermogen.

Invloed regeerakkoord: Dit voorstel past binnen de voornemens die in het regeerakkoord zijn opgenomen. De mogelijkheden voor individuele bijzondere bijstand worden verruimd. Dit voorstel is gunstig voor de belanghebbende omdat in de oude situatie het vermogen in zijn geheel werd meegenomen als de auto meer waard was dan € 7.000, - en met het nieuwe voorstel slechts het meerdere van € 7.000, -.

3. Vermogen in auto om medische gronden

Oud beleid: Indien belanghebbende om medische redenen een auto nodig heeft, wordt de waarde tot € 22.690, - vrijgelaten. Daarboven de waarde volledig als vermogen aanmerken.

Voorgesteld beleid: Als belanghebbende om medische redenen over een auto moet beschikken, wordt de waarde van de aangepaste auto tot een bedrag van € 23.000, - vrijgelaten. Indien de waarde van de auto meer waard is dan € 23.000, - wordt het meerdere aangemerkt als vermogen.

Een medische noodzaak is in elk geval aanwezig als één van de volgende situaties zich voordoet: • iemand heeft een geldige invalidenparkeerkaart; • iemand krijgt op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning een vervoersvoorziening; • iemand heeft een auto die – via het UWV of de gemeente – is aangeschaft op grond van het feit dat hij/ zij gehandicapt is.
<u>Toelichting:</u> Jarenlang is de hoogte van het bedrag € 22.690 geweest. Met dit voorstel is het bedrag enigszins aangepast naar € 23.000, -. Voor een verdere toelichting zie punt 2.
<u>Invloed regeerakkoord:</u> Zie toelichting punt 2.

4. Terugwerkende kracht aanvraag
<u>Oud beleid:</u> Er kan bijzondere bijstand met terugwerkende kracht van 1 jaar worden verstrekt.
<u>Voorgesteld beleid:</u> Het uitgangspunt is dat bijzondere bijstand met terugwerkende kracht van twee maanden aangevraagd mag worden, te rekenen vanaf de datum dat de kosten zijn gemaakt. Als de te verwachten kosten meer bedragen dan € 250, - moet vooraf aangevraagd worden. Als het een aanvraag voor periodieke bijstand betreft, zoals kosten van bewindvoering of maaltijdvoorziening, dan zijn de totale kosten over het gehele draagkrachtjaar gerekend meer dan € 250, - en zal vooraf aangevraagd moeten worden. Dit is een wijziging ten opzichte van het beleid voorheen, waar belanghebbenden met terugwerkende kracht van een jaar aan konden vragen.
<u>Overgangsregeling:</u> Voor aanvragers die bijzondere bijstand van de gemeente Midden-Drenthe hebben gehad tot het moment van vaststelling van deze wijziging geldt een overgangstermijn tot 1 januari 2014.
<u>Motivering:</u> In de tijd dat met terugwerkende kracht van 1 jaar bijzondere bijstand kon worden aangevraagd, kwam het voor dat belanghebbende al hoge kosten had gemaakt voordat bijzondere bijstand werd aangevraagd. Een voorbeeld hiervan is dat belanghebbende zijn of haar gebit liet behandelen zonder te kijken of er noodzaak voor een dergelijke behandeling was en of er goedkopere behandelingen zijn. Dit heeft er toe geleid dat een aanvraag bijzondere bijstand van een paar duizend euro werd ingediend, terwijl een behandeling verspreid over een wat langere periode aanzienlijk minder gekost zou hebben. De verspreide behandeling zou dan minder kosten omdat er dan meer beroep op de ziektekostenverzekering gedaan kon worden (een passende en toereikende voorziening). Met de invoering van deze beleidsregel kan de noodzaak van de kosten dus beter worden vastgesteld en kan de belanghebbende gewezen worden op (goedkopere en/ of voorliggende) alternatieven.
<u>Invloed regeerakkoord:</u> geen. De mogelijkheden van het verstrekken van bijzondere bijstand worden niet verkleind. Er wordt enkel een groter beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de klant gedaan en de uitvoering wordt makkelijker.

5. Hoogte aflossing
<u>Oud beleid:</u> 3% van de bijstandsnorm en toeslag inclusief vakantietoeslag en 50% van het inkomen hoger dan deze norm. Maximale aflostermijn van 36 maanden
<u>Voorgesteld beleid:</u> Indien bijstand wordt verstrekt in de vorm van een geldlening lost belanghebbende 10% van de norm inclusief vakantietoeslag per maand af. Bij het vaststellen van de hoogte van de aflossing geldt altijd dat belanghebbende moet kunnen blijven beschikken over een inkomen gelijk aan de beslagvrije voet. Dit is 90% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm met toeslag of eventuele verlagingen (inclusief vakantiegeld). Het kan dus voorkomen dat de afloscapaciteit lager wordt vastgesteld omdat de belanghebbende anders geen inkomen gelijk aan de beslagvrije voet overhoudt.

Indien sprake is van een inkomen hoger dan de bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag, lost belanghebbende, naast de genoemde 10% van de bijstandsnorm, 50% van de draagkracht in het inkomen af. De maximale periode van aflossing is 36 maanden. Het restant van de schuld wordt na deze periode kwijtgescholden mits belanghebbende altijd aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan.
<u>Overgangsregeling:</u> De al bestaande aflosverplichtingen blijven ongewijzigd na invoering van het nieuwe beleid. Nieuwe aflosverplichtingen worden vastgesteld conform het nieuwe beleid.
<u>Motivering:</u> Veelal hebben belanghebbenden niet alleen schulden bij de gemeente. De belanghebbende lost dus 3% van de schuld af aan de gemeente en 7% aan overige schuldeisers. Het voorstel zorgt ervoor dat de gemeente haar positie als preferente schuldeiser gaat innemen en maximaal 10% van de bijstandsnorm, toeslag en vakantietoeslag gaat hanteren als aflospercentage.
<u>Invloed regeerakkoord:</u> Het regeerakkoord vertelt dat diegene die buiten eigen schuld niet aan het werk komt, de zekerheid van een uitkering op tenminste het bestaansminimum blijft behouden. Dit voorstel verandert niets aan dit uitgangspunt.

6. Hoogte bijzondere bijstand
<u>Oud beleid:</u> Aansluiten bij de nibudnormen als maximumbedragen. Uitzonderingen zijn inrichtingskosten (divosa richtlijnen), reiskosten € 0.19 per km (gebaseerd op bedragen in collectieve ziektekostenverzekering), en kosten brilmontuur (gemeente extra pakket)
<u>Voorgesteld beleid:</u> Bij het verlenen van bijzondere bijstand is het uitgangspunt dat NIBUD normen als standaard maximum bedragen worden gehanteerd. Hierop worden twee uitzonderingen gemaakt. 1. Voor bijzondere bijstand voor de kosten van een complete woninginrichting blijven de bedragen van het bestaande beleid van toepassing. Er vindt geen jaarlijkse indexering plaats. 2. Voor reiskosten met een eigen auto, hanteren wij de maximale bijdrage die onbelast is toegestaan door de belastingdienst. In het jaar 2011 is dit bedrag € 0,19 per kilometer*. * Bij wijziging van dit bedrag door de belastingdienst, wijzigt de maximale hoogte van de bijzondere bijstand gelijktijdig.
<u>Motivering:</u> Op basis van het oude beleid was de kilometervergoeding gerelateerd aan de vergoeding op basis van de collectieve ziektekostenverzekering. De wijziging houdt in dat de hoogte van de kilometervergoeding wordt gebaseerd op de maximale bijdrage die onbelast is toegestaan door de belastingdienst.
<u>Invloed regeerakkoord:</u> Geen.

7. Reiskosten voortgezet onderwijs
<u>Oud beleid:</u> Leerlingen tot 18 jaar met Wtos kunnen bijzondere bijstand krijgen voor reiskosten als de afstand naar school (voortgezet onderwijs) enkele reis meer dan 8 kilometer is.
<u>Voorgesteld beleid:</u> In de wet tegemoetkoming studiekosten (Wtos) wordt aan de ouders van leerlingen die voortgezet onderwijs volgen, geen geoormerkte bijdrage voor reiskosten verstrekt. Voor de reiskosten is bijzondere bijstand mogelijk als aan de volgende criteria wordt voldaan: • reisafstand naar school is > 15 kilometer enkele reis • het is de dichtstbijzijnde school (rekening houdend met vrijheid van onderwijs) De hoogte van de bijstand komt overeen met de goedkoopste mogelijkheid per openbaar vervoer.
<u>Motivering:</u> De wijziging van beleid houdt in dat bijzondere bijstand nu ook mogelijk is voor leerlingen met Wtos die ouder dan 18 jaar zijn en nog voortgezet onderwijs volgen. Verder zijn de criteria om voor bijzondere bijstand in aanmerking te komen, aangescherpt.

De enkele reisafstand naar school moet in plaats van 8, minimaal 15 kilometer zijn. Door op de fiets naar school te gaan, komen de kinderen in contact met andere leeftijdsgenoten. Ook is het gezonder en algemeen gebruikelijk dat kinderen gebruik maken van een fiets om naar school te gaan.

Kinderen van ouders die geen minima zijn, gaan ook op de fiets naar school. Met het wijzigen van het kilometercriterium sluiten we aan bij een van de punten die is geformuleerd in het lokaal gezondheidsbeleid 2008-2012 in Midden-Drenthe. We bevorderen een gezonde levensstijl en dragen eraan bij dat meer kinderen gaan voldoen aan de nationale norm gezond bewegen.

Een fiets behoort tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan waardoor bijzondere bijstand voor de kosten van aanschaf van een fiets in beginsel niet mogelijk is. Als sprake is van bijzondere omstandigheden, kan hierop een uitzondering worden gemaakt door bijzondere bijstand in de vorm van een geldlening te verstrekken.

Invloed regeerakkoord: De mogelijkheden voor het verstrekken van individuele bijzondere bijstand worden verruimd. Er is onder andere extra aandacht voor gezinnen met kinderen. In het akkoord staat tevens dat kinderen uit een laag inkomen moeten kunnen sporten/bewegen. Vanuit het oogpunt van meer beweging en wat algemeen gebruikelijk is wat betreft fietsafstand naar school, past dit voorstel. Aan de andere kant houdt dit voorstel een beperking van de verstrekking van bijzondere bijstand in. Waar uiteindelijk voor wordt gekozen, is een politieke keuze.

8. Overbruggingsuitkering

Oud beleid: De hoogte van de uitkering is per week bepaald. De eerste 6 weken om niet en de rest als renteloze lening.

Voorgesteld beleid: Salarissen en maanduitkeringen worden in het algemeen achteraf betaald. Iemand die een bijstandsuitkering voor levensonderhoud gaat ontvangen kan dus de periode tussen de ingangsdatum van de uitkering en de eerste volledige uitbetaling zelf overbruggen.

Het komt echter voor dat iemand de periode tot de eerste volledige uitbetaling niet kan overbruggen, omdat er voorafgaand aan de uitkering geen inkomen was of een inkomen met een ander betalingsritme. Er is sprake van een "platzak" situatie. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan, mensen waarvan het gezinsverband verbroken is (echtscheidingen), werklozen die van een wekelijkse loonbetaling overgaan naar de maandelijkse betaling van de uitkering, statushouders, mensen die van een zak- en kleedgeldnorm over gaan naar een volledige norm en ex-gedetineerden.

In dergelijke situaties is een overbrugging via de bijzondere bijstand mogelijk. In beginsel gaat het hier om bijstand "om niet". Wanneer het overbruggingsprobleem echter geheel of gedeeltelijk een gevolg is van ongenoegzaam besef van verantwoordelijkheid is het mogelijk om de overbrugging in de vorm van leenbijstand te verstrekken.

De overbrugging is bedoeld om te voorzien in de eerste levensbehoeften zoals eten en drinken.

Daarom wordt voor de bepaling van de hoogte van de overbruggingsuitkering de NIBUD norm voor voeding per dag gebruikt.

De hoogte van de NIBUD norm is afhankelijk van de grootte van het huishouden. Door het aantal dagen, waarop de overbrugging betrekking heeft, te vermenigvuldigen met de NIBUD norm voor voeding, wordt de hoogte van de totale overbruggingsuitkering berekend.

De bijstand wordt om niet verstrekt. Indien de aanvraag om algemene bijstand wordt afgewezen, kan de overbruggingsuitkering worden teruggevorderd op grond van artikel 58 WWB.

Motivering: De hoogte van de overbruggingsuitkering wijzigt doordat de hoogte van de uitkering niet langer afhankelijk is van het aantal weken dat overbruggd moet worden.

En er wordt niet langer een vast bedrag per week gehanteerd. De overbruggingsuitkering wordt bestemd voor de eerste levensbehoeften. Met de genoemde wijziging wordt de hoogte van de overbruggingsuitkering optimaal afgestemd op de grootte en behoefte van het huishouden, de tijdsduur van de te overbruggen periode en het doel van een overbruggingsuitkering.
<u>Invloed regeerakkoord:</u> Geen. Het doel van een overbruggingsuitkering is om in bepaalde omstandigheden, een periode te overbruggen. Het gaat enkel om de eerste levensbehoeften waar met de voorgestelde wijziging optimaal aansluiting bij wordt gezocht.

9. Woninginrichting statushouders
<u>Oud beleid:</u> Hoogte kosten inrichting conform divosa richtlijnen. Geldlening (met rente) van de GKB met een borgstelling van de gemeente. Aflossing is 3% van de bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag en 50% van het inkomen hoger dan deze norm. Voor de overige kosten van rente en aflossing wordt bijzondere bijstand verstrekt in de vorm van een geldlening. Duur van de aflossing is 36 maanden. Na 36 maanden wordt het restant van de lening omgezet in bijstand om niet (indien voldaan is aan de verplichtingen).
<u>Voorgesteld beleid:</u> De kosten van woninginrichting behoren tot incidenteel voorkomend algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Deze kunnen worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van een bijstandsuitkering door middel van reservering dan wel door gespreide betaling achteraf. Belanghebbenden (statushouders) die in de gemeente Midden-Drenthe komen wonen en die onder de taakstelling huisvesting statushouders vallen, hebben niet kunnen reserveren voor de kosten van een inrichting. Ook komen zij niet in aanmerking voor een lening bij de gemeentelijke kredietbank (GKB) zonder een borgstelling van de gemeente. Statushouders kunnen bijzondere bijstand krijgen voor de kosten van een complete woninginrichting in de vorm van een door de gemeente te verstrekken renteloze geldlening (op grond van artikel 51 WWB). De belanghebbende lost vervolgens drie jaar lang elke maand 10% van de bijstandsnorm en toeslag of verlaging (inclusief vakantietoeslag) af, waarbij het inkomen niet onder de beslagvrije voet mag komen. Indien belanghebbende een inkomen heeft boven deze norm wordt daarvan 50% in aanmerking genomen. Als belanghebbende gedurende drie jaar aan de aflosverplichting heeft voldaan, wordt het restant van de lening kwijtgescholden.
<u>Motivering:</u> Op basis van het oude beleid worden statushouders doorgestuurd naar de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) voor een lening. Er kan enkel een lening worden verstrekt, als de gemeente borg staat. De gemeente hanteerde een aflospercentage van 3% van de norm en het overige gedeelte van de aflossing wordt verstrekt als lening. Wanneer drie jaar lang aan de aflosverplichting is voldaan, werd de lening omgezet in bijstand om niet. We kiezen ervoor om statushouders niet langer door te sturen naar de GKB voor een rentedragende lening voor de kosten van woninginrichting. In plaats daarvan krijgt de belanghebbende een renteloze lening van de gemeente Midden-Drenthe. De lening is daardoor minder hoog. De belanghebbende hoeft niet eerst naar de GKB met een beschikking van de gemeente waarin we aangeven dat we borg staan voor een lening. De aanvraag voor bijzondere bijstand en de bepaling van de aflossing kan in één keer afgehandeld worden.
<u>Invloed regeerakkoord:</u> zie tekst hoogte aflossing.

10. Debiteurenbeleid
<u>Oud beleid:</u> De aflossing van leenbijstand is 3% van de bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag en 50% van het inkomen hoger dan deze norm.

Voorgesteld beleid: In het debiteurenbeleid komt de aflossing van vorderingen op grond van de WWB aan bod. De wijziging ten aanzien van de aflossing van leenbijstand houdt in dat 10% van de bijstandsnorm met toeslag of verlaging inclusief vakantietoeslag afgelost kan worden.

Nieuw beleid

11. Eigen bijdrage formele kinderopvang

Oud beleid: Dit is nieuw beleid

Voorgesteld beleid: Bij de berekening van de draagkracht, wordt de eigen bijdrage die huishoudens betalen voor (formele) kinderopvang buiten beschouwing gelaten. Doordat de eigen bijdrage niet als inkomen wordt gezien, is het inkomen minder hoog en is er dus ook minder draagkracht. Hiermee worden huishoudens ondersteund die, hoewel zij inkomen uit werk hebben, alsnog een beroep moeten doen op de bijzondere bijstand. Formele kinderopvang is een kinderopvangvoorziening die door de gemeente is geregistreerd.

Invloed regeerakkoord: Dit voorstel past binnen de voornemens die in het regeerakkoord zijn opgenomen. De mogelijkheden voor individuele bijzondere bijstand worden verruimd. Daarbij is er bijzondere aandacht voor onder andere werkenden met een laag inkomen. Dit voorstel draagt er aan bij dat huishoudens met een inkomen net boven de bijstandsnorm sneller in aanmerking kunnen komen voor bijzondere bijstand. Bij de berekening van de draagkracht wordt namelijk geen rekening gehouden met de eigen bijdrage die huishoudens betalen voor kinderopvang. Soms is de eigen bijdrage bijna 10% van het inkomen dus dit is een voor de belanghebbende gunstig voorstel.

12. Kwijtscheldingsbeleid

Oud beleid: Dit is nieuw beleid.

Voorgesteld beleid:

Kosten kinderopvang

Het verschil tussen het netto besteedbaar inkomen en de kwijtscheldingsnorm bepaalt de beschikbare betalingscapaciteit. Het berekenen van de betalingscapaciteit gebeurt volgens landelijke regels.

De kosten van geregistreerde kinderopvang of geregistreerde gastouder opvang worden gezien als uitgaven bij de berekening van de betalingscapaciteit. De totale kosten van kinderopvang worden verminderd met de tegemoetkoming die door de belastingdienst, en, indien van toepassing, door gemeente/ UWV wordt betaald. Met dit voorstel zal de betalingscapaciteit lager zijn en dus meer kwijtschelding verkregen kunnen worden.

AOW norm

Als gevolg van de geleidelijke afschaffing van de heffingskortingen op het referentieminimumloon dalen de bijstandsnormen. De uitkering op grond van de AOW (Algemene Ouderdomswet) is hiervan vrijgesteld. Dat heeft tot gevolg er verschil in hoogte ontstaat tussen de bijstandsnormen en AOW uitkeringen. Daardoor heeft iemand met een AOW uitkering vrijwel altijd betalingscapaciteit en zou meer belasting kunnen betalen. Dit is ongunstig voor een AOW'er en daarom gaan na vaststelling van de nota voor belanghebbenden met een AOW uitkering de AOW norm gelden als kwijtscheldingsnorm.

Invloed regeerakkoord: Dit voorstel is een verruiming voor de belanghebbenden met een minima inkomen en past daarmee binnen het nieuwe regeerakkoord.

13. Uitvaartkosten

Oud beleid: Dit is nieuw beleid.

Voorgesteld beleid: Een uitvaart-, levens- of ongevallenverzekering en de nalatenschap zijn voorliggende voorzieningen waar een begrafenis of crematie van een overledene van kan worden voldaan.

Bijzondere bijstand voor uitvaartkosten kan worden verstrekt aan erfgenamen en bloed- en aanverwanten voor zover de uitvaartkosten niet uit de nalatenschap kunnen worden voldaan en de belanghebbende niet over toereikende middelen beschikt om (zijn/ haar aandeel) van de uitvaartkosten te voldoen.

Een uitvaart krijgt tegenwoordig steeds vaker een uniek karakter, omdat meer rekening wordt gehouden met de persoonlijke wensen van de overledene en de nabestaanden. Uit respect naar deze mensen toe, kiest de gemeente Midden-Drenthe ervoor om uit te gaan van één normbedrag voor een begrafenis en een crematie. Er wordt dus niet meer gekeken, of bepaalde kosten noodzakelijk worden geacht. De cliënt kan zelf bepalen, mits de uitvaartkosten binnen het normbedrag blijven, hoe de middelen ten behoeve van de uitvaart worden aangewend.

De normbedragen zijn gebaseerd op een eenvoudige sobere uitvaart of crematie en afgeleid van de NIBUD normen. Het normbedrag bedraagt € 5.000, - voor een begrafenis en € 3.200, - voor een crematie.

Als er meerdere erfgenamen en bloed- en aanverwanten zijn, kunnen de kosten over meerdere personen verdeeld worden. Er bestaat dan recht op een deel van de genoemde normbedragen.

Voorbeeld: Er zijn 3 erfgenamen en 1 erfgenaam doet een aanvraag bijzondere bijstand voor zijn/ haar deel van de uitvaartkosten. Het gaat om de kosten van een begrafenis. Er bestaat recht op een bedrag van € 5.000: $3 = € 1.667$, - aan bijzondere bijstand (mits aan alle voorwaarden wordt voldaan).

Invloed regeerakkoord: Dit beleid is gunstig en zorgt voor eenduidigheid in de uitvoering.

Uitgevoerd beleid waarvan het beleid nog niet formeel is vastgelegd

14. Kosten eerste en tweede maandhuur statushouders

Oud beleid: Dit is nieuw beleid.

Uitgevoerd beleid: Statushouders komen in aanmerking voor bijzondere bijstand voor de kosten van huur in de, gebroken, maand dat het huurcontract ingaat en de daarop volgende volledige maandhuur. De bijstand wordt om niet verstrekt. De bijzondere bijstand voor de tweede maandhuur wordt onder aftrek van de huurtoeslag van de belastingdienst verstrekt.

Motivering: Bijzondere bijstand is mogelijk om te voorkomen dat de statushouders en belanghebbenden, die recht op een overbruggingsuitkering hebben, direct geconfronteerd worden met huurachterstanden.

Voorbeeld: Op 15 april 2011 wordt een aanvraag voor een periodieke uitkering op grond van de WWB aangevraagd. Begin juni wordt dan voor het eerst een gehele maanduikering over de maand mei en een stukje van de maand april uitbetaald.

Begin juni heeft de belanghebbende echter een rekening liggen voor de kosten van huur voor april, mei en juni. Dit betekent dat de belanghebbende dus voor 2,5 maand huur moet betalen van 1,5 maand uitkering. Dit betekent dat de belanghebbende of direct start met een huurschuld of de huur betaalt en schulden voor andere zaken aan zal moeten gaan.

Tussentijds gewijzigde uitvoering: Dit voorstel wordt al langere tijd uitgevoerd en is ten gunste van de belanghebbende. Met dit voorstel wordt het uitgevoerde beleid vastgelegd.

15. Wijziging draagkracht binnen draagkrachtperiode

Oud beleid: De draagkracht wordt gewijzigd, indien gewijzigde omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Voorgesteld beleid: De draagkracht wordt binnen de gestelde periode van een jaar herzien als de draagkracht in de gewijzigde situatie meer bedraagt dan € 122, -.*

*Hoogte van het drempelbedrag zoals is vastgesteld in artikel 35 lid 2 WWB. Per half jaar wordt dit bedrag gewijzigd.

Tussentijds gewijzigde uitvoering: Omdat er onduidelijkheid was, wordt deze uitvoeringsregel al langere tijd uitgevoerd. De belanghebbenden hebben daar geen nadeel van ondervonden. Bij gewijzigde omstandigheden moet de draagkracht altijd herbeoordeeld worden. Deze regel geeft enkel richtlijnen voor de uitvoering.

16. Ziektekosten

Oud beleid: Buitenwettelijk beleid. Aanname: noodzakelijke kosten als aanvullende verzekering (gedeelte) vergoedt. Uitzonderingen: ontwikkelingsgeneeskunde, kronen, inlays, stiftanden en bruggen (met indicatie wel bijstand mogelijk). Voor de kosten van een bril is bijzondere bijstand mogelijk tot maximaal de vergoeding zoals bepaald in de collectieve ziektekostenverzekering.

Uitgevoerd beleid: Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en Zorgverzekeringswet (Zvw) zijn passend en toereikende voorzieningen. Kortom, de basisverzekering is toereikend.

Tussentijds gewijzigde uitvoering: Deze beleidslijn wordt sinds ongeveer anderhalf jaar uitgevoerd. Met de vaststelling van onderliggende beleidsregels wordt het uitgevoerde beleid in overeenstemming gebracht met dat wat is vastgelegd. Dit heeft tot nu toe niet tot problemen in de uitvoering geleid. Met de invoering van deze richtlijn sluiten we aan bij de intenties van de wetgever wat wordt ondersteund door bestaande jurisprudentie.

17. Verstrekkingen beleid Wmo

Oud beleid: Minima met een uitkering krijgen ambthalfve bijzondere bijstand voor de eigen bijdrage op grond van de wmo.

Uitgevoerd beleid: Uit navraag bij de consulenten inkomen en wmo consulenten blijkt dat dergelijke aanvragen in elk geval de laatste anderhalf jaar niet zijn voorgekomen.

Tussentijds gewijzigde uitvoering: In de geldende nota eigen bijdrage gemeente Midden-Drenthe is vastgelegd dat minima met een uitkering van de gemeente die een eigen bijdrage op grond van de Wmo moeten betalen, ambtshalve bijzondere bijstand wordt verleend voor de eigen bijdrage. Deze regel is achterhaald en wordt al langer niet als dusdanig uitgevoerd. De reden daarvoor is dat op basis van de geldende jurisprudentie en de intenties van de wetgever is bepaald dat een basisverzekering voor ziektekosten een passende en toereikende voorziening is. Zie ook het stuk over ziektekosten. Dit betekent dat alle kosten die zijn uitgesloten van vergoeding op grond van de basisverzekering, niet in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. Waaronder ook de eigen bijdrage op grond van de Wmo. Met de vaststelling van onderliggende beleidsregels wordt het uitgevoerde beleid in overeenstemming gebracht met dat wat is vastgelegd. Minima met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm die zich collectief tegen ziektekosten verzekerd hebben, krijgen de eigen bijdrage op grond van het gemeente extra pakket vergoed.

Vervallen beleidsregels

18. Verwervingskosten

Reden: Deze kosten vallen onder het reïntegratiebeleid en worden, indien noodzakelijk, vergoed vanuit het Participatiebudget

19. Baby uitzet

Reden: Deze kosten komen niet vaak voor en aanvragen voor een babyuitzet worden op basis van de WWB en bestaande beleidsregels beoordeeld

20. No-claim ziektekosten

Reden: De no-claim regeling bestaat niet meer.

21. Verlenging grafrechten

Reden: De verlenging van grafrechten is een keuze van belanghebbende en zijn daardoor niet noodzakelijke kosten.

22. Premie basis- en aanvullende ziektekostenverzekeringen (motie Sterk)

Reden: De huishoudinkomenstoets is met terugwerkende kracht van 1 januari 2012 afgeschaft. Het komt daardoor niet meer voor dat meer dan 2 volwassenen van 1 gezinsnorm rond moeten komen. Dit betekent ook dat het niet meer voorkomt dat van 1 gezinsnorm 3 of meer volwassenen de premies voor een ziektekostenverzekering hoeven betalen. Er is daardoor geen reden meer om bijzondere bijstand te verstrekken.